

Programma van de 6-daagse Studiereis naar *Alt-Heidelberg, du Feine, du Deutsches paradies* (2016)

De reiscommissie van LGOG nodigt U uit om in te tekenen voor een afwisselende zesdaagse studiereis naar het stroomgebied van Rijn en Neckar. Op het programma staan bezoeken aan Speyer, Mannheim, Schwetzingen, Ladenburg, Hirschhorn en natuurlijk de romantische universiteitsstad Heidelberg, die wij tweemaal zullen bezoeken. Kastelen en hun tuinen, kerken, pittoreske binnensteden en musea zullen worden bezocht. Het oudste verleden in de gestalte van de Heidelbergers wordt niet uit het oog verloren. In het idyllisch gelegen dorpje Rothenberg (in het Odenwald), hebben wij ons hotel. U gaat toch zeker (ook weer) met ons mee!?

Heidelberg

Onderkaak van de *Homo heidelbergensis*

Programma (onder voorbehoud qua samenstelling en volgorde)

Dag 1: Reisdag met bezoek aan Koblenz. Vanuit Limburg rijden wij eerst naar Koblenz, waar wij een langere lunchpauze inlassen die het mogelijk maakt ook een indruk te krijgen van de binnenstad. Wij maken een korte stadswandeling richting Deutsches Eck en de basiliek van St. Kastor. Na het middageten vervolgen wij onze tocht naar Rothenberg, waar wij in de late namiddag aankomen. Op weg naar Rothenberg krijgt U al een indruk van het Neckardal.

Dag 2: Wij bezoeken op deze dag Speyer. Speyer wordt gedomineerd door zijn Kaiserdome. Wij beginnen met een stadswandeling door de oude binnenstad. Wij bezoeken daarbij onder meer de Judenhof waar wij de restanten van de synagoge bezichtigen en af kunnen dalen in het perfect behouden gebleven mikwe (het rituele bad). Speyer was in de hoge middeleeuwen met Mainz en Worms een belangrijk centrum van Joods cultureel en religieus leven. Na de lunch staat de Dom op het programma; de grootste behouden gebleven romaanse kerk. Twaalf Duitse koningen, keizers en keizerinnen werden tussen 1039 en 1308 in de crypte begraven. U kunt de Dom bezichtigen met behulp van zeer informatieve audioguides die niet alleen een globaal overzicht geven van de (bouw)geschiedenis van de kerk, maar op tal van punten ook verdiepingsstof aanbieden. Een bijzondere ervaring is een bezoek aan de Kaisersaal van waaruit men een prachtig zicht heeft op het middenschip.

Dag 3: De derde dag is geheel gewijd aan Heidelberg. 's Morgens bezoeken wij onder leiding van een gids het deels tot ruïne vervallen kasteel. Met het entreebewijs kunt U na de rondleiding ook op eigen gelegenheid de tuinen en terrassen bezoeken. De panorama's van de Altstadt en het Neckardal zijn adembenemend. Na de lunch maken wij een stadswandeling door de oude binnenstad, waarbij alle belangrijke gebouwen worden bezocht: de universiteitsgebouwen, de studentenkerk, de kerken, die Alte Brücke. Heidelberg kreeg als eerste stad in Duitsland in 1386 een universiteit: de Ruprecht-Karl-universiteit. In de zestiende eeuw werd deze universiteit een protestants bolwerk. De calvinistische *Heidelbergse Catechismus* herinnert daar nog aan. De Dertigjarige Oorlog (1618-1648) liet Heidelberg als hoofdstad van het protestantse keurvorstendom Pfalz niet onberoerd. Eind zeventiende eeuw werd een katholieke vorst uit het huis Pfalz-Neuburg keurvorst van de Pfalz. Deze tak van de familie Wittelsbach regeerde al sedert begin van die eeuw ook over het vorstendom Gulik. In het kielzog van de katholieke keurvorsten kwamen ook de jezuïeten en andere kloosterlingen naar Heidelberg en omgeving en begon een proces van re-katholisering. De Pfalz en Heidelberg lagen echter als gevolg van de tussen 1688-1697 gevoerde *Pfälzische Erbfolgekrieg* geheel in puin. Pas in de loop van de 18de en in de 19de eeuw, onder invloed van de romantiek, kwam Heidelberg weer in de belangstelling van kunstenaars en dichters. In 1907 werd Heidelberg wereldnieuws door de ontdekking van de zogenaamde Heidelbergers (ca. 600.000 v. Chr), een verre voorouder van ons.

Hirschhorn

Schwetzingen

Dag 4: Schwetzingen en Mannheim. Heidelberg was niet de enige residentie van de keurvorsten. In Schwetzingen bezaten zij een jachtslot, dat in de 18de eeuw tot zomerresidentie werd uitgebouwd. Het kasteel wordt gerenoveerd en is niet te bezoeken. De grootse tuinen zullen wij echter onder leiding van een kundige gids gaan verkennen. De tuinen zijn deels in Franse geometrische stijl en deels als Engelse landschapstuin (inclusief ruïnes, grotten en een moskee) aangelegd.

Wij lunchen in Schwetzingen en rijden vervolgens naar Mannheim. De huidige industriestad aan de Rijn was sedert 1720 de hoofdresidentie van de keurvorsten. Zij bouwden er een paleis (gereed in 1731) dat kon wedijveren met Versailles. Mannheim is planmatig in de vorm van een dambord georiënteerd op het paleis. Van de barokke pracht bleef na de bommenregen van de Tweede Wereldoorlog nauwelijks iets over. Ook het paleis brandde volledig uit, maar werd na de oorlog geheel gerestaureerd. Omdat een belangrijk deel van de inventaris veilig was opgeborgen, kan het Schloß weer schitteren in oude luister. Als de tijd het toelaat brengen wij nog een kort bezoek aan de barokke jezuïetenkerk.

Dag 5: Hirschhorn; boottocht over de Neckar; Heidelberg. 's Morgens bezoeken wij het oude stadje Hirschhorn, waar wij al diverse malen doorheen zijn gekomen op weg naar ons hotel. Wij zullen er rondgeleid worden en onder meer een bezoek brengen aan de voormalige karmelietenkerk en het ernaast gelegen kloostertje. Rond elf uur nemen wij vanuit de Hirschhorn de boot naar Heidelberg. Onderweg lunchen wij op de boot.

In Heidelberg bezoeken wij het in de binnenstad gelegen Kurpfälzische Museum. Het museum herbergt een interessante en fraaie collectie archeologica en kunst betreffende de stadsgeschiedenis. Wij zien er de resten van de *Homo Heidelbergensis*, maar ook de vele Romeinse vondsten die zijn gedaan, zoals het nagenoeg intacte Mithrasreliëf. Na de rondleiding bent U vrij om het museum verder te verkennen, op eigen gelegenheid de binnenstad te bezoeken of aan de andere zijde van de Neckar over de Philosophenweg te wandelen.

Dag 6: Terugreis met bezoek aan Ladenburg. Wij nemen afscheid van ons hotel te Rothenberg, het Neckardal en Heidelberg en rijden terug naar Limburg. Maar eerst stoppen wij nog in het pittoreske stadje Ladenburg. Het stadje onder de rook van Ludwigshafen heeft zijn middeleeuwse stratenpatroon behouden. De tijd lijkt er stil te zijn blijven staan. Ladenburg heeft oude wortels. Het is omstreeks het jaar 100 gesticht en was in de Romeinse tijd een belangrijk bestuurscentrum. Een deel van de Romeinse infrastructuur is dankzij opgravingen nog steeds zichtbaar. Na de stadswandeling nuttigen wij de lunch in Ladenburg en begeven ons op weg naar Limburg. Afscheidsdiner zal plaatsvinden in de omgeving van Heerlen.

Reisdata: N.B. Hoe meer mogelijke reisdata u opgeeft, des te groter is de kans dat u mee kunt!

- (1) Zaterdag 16 april tot en met donderdag 21 april 2016
- (2) Dinsdag 17 mei tot en met zondag 22 mei 2016
- (3) Zaterdag 11 juni tot en met donderdag 16 juni 2016.
- (4) Reserveis: Vrijdag 22 juli tot en met woensdag 27 juli 2016

Prijs: € 1.080,- (€ 540,- per persoon) op basis van een tweepersoonskamer. Reissom eenpersoonskamer € 640,-. Inbegrepen: reis per luxe touringcar met airconditioning, toilet en bar van busonderneming Ghielen. Logies op basis van halfpension (ontbijt en driegangenmenu). Afscheidsdiner op de laatste reisdag. Alle entrees, gidsen en fooien (ook voor de chauffeur; maar niet voor de reisleiding!).

Opstapplaatsen: Venlo, Roermond en Heerlen.

Reisleiding: Antoine Jacobs, Joke Jongeling-Rooth, Lita Wiggers, Béatrice de Fraiture, Kris Förster en Henk Boersma.